

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІВАН ФРАНКО І СВІТОВА КУЛЬТУРА

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Освітня програма «Філологія»
Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Кваліфікація Доктор філософії філології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29.08. 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

Назва дисципліни	Іван Франко і світова культура
Рівень вищої освіти	Третій
Викладач (-і)	Голод Роман Богданович
Контактний телефон викладача	(0342)596074
E-mail викладача	roman.golod@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок 09.00-11.00. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 11.00-13.00 viber (+3800679603680).

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Іван Франко і світова культура» вивчається здобувачами освіти другого курсу навчання у другому семестрі й має на меті вивчення проблеми інтегрованості біографії та творчих здобутків Івана Франка у європейський та світовий культурний процес.

3. Мета та цілі курсу

Сформуувати систему знань про життя і творчість Івана Франка в українському та світовому літературному процесі. Виявити світоглядно-філософську основу літературної творчості Івана Франка. Дати уявлення аспірантам про особливості розвитку літературного процесу кінця XIX – початку XX століть в Україні й у світі, представити типологію художніх напрямів і течій у літературному процесі зазначеного періоду, розкрити значущість Франкового внеску в розвиток української літератури. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані із вибором оптимальних методологічних концепцій літературознавчих і франкознавчих досліджень. Поглибити й розширити когнітивну базу здобувачів освіти в галузі франкознавства.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

Фахові компетентності:

ФК1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, опанування термінології та методології з досліджуваного наукового напрямку.

ФК2. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й узагальнення інформації, систематизації та інтерпретації фактичного матеріалу для проведення самостійних наукових досліджень у галузі філології.

ФК3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і методологій, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. Вміти на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні теорії та концепції, фундаментальні праці з обраного наукового напрямку, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових досліджень, вміти ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з філології, розуміти актуальність теоретичних і практичних проблем в галузі дослідження.

ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Семінарські заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Другий	035 Філологія	Другий	Вибірковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література (базова)	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Модуль 1.</p> <p><i>Значущість біографізму для методології франкознавчих досліджень.</i></p> <p>Тема 1.</p> <p>Біографізм як метод франкознавчих досліджень.</p> <p>Проблемно-хронологічний принцип вивчення біографії Івана Франка.</p> <p>План.</p> <p>1. Біографізм як літературознавчий метод.</p> <p>2. Переваги проблемно-хронологічного принципу вивчення біографії Івана Франка.</p> <p>3. Основні етапи життя і творчості Івана Франка.</p> <p>4. Дитинство і юність письменника.</p> <p>5. Інтегрованість Франкової шкільної освіти в загальноєвропейський культурний процес.</p>	<p>Вступна лекція</p> <p>Семінарське заняття</p>	<p>1, 8, 11, 12, 13, 17, 18, 20, 25, 30, 34</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Поняття про франкознавство як про галузь сучасної української науки про літературу. Арсенал сучасних методів франкознавчих досліджень. Біографізм як допоміжна галузь і як один із методів сучасного світового літературознавства. Особливості й переваги проблемно-хронологічного вивчення життя і творчості Івана Франка. Характеристика основних етапів життя і творчості Івана Франка. Біографічні дані про дитинство і юність письменника.</p>	5	Згідно з розкладом

			<p>Навчання Франка у початковій школі, у школі отців Василіян і в Дрогобицькій гімназії як початкові етапи інтегрованості письменника у європейський культурний процес</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>2 год – семінарське</p>		
<p>Тема 2.</p> <p>Період зрілості та «смеркальний» період у житті Івана Франка.</p> <p>План</p> <p>1.Франкове навчання в університеті.</p> <p>2.Політична діяльність Івана Франка в контексті тогочасних світових ідеологічних доктрин.</p> <p>3.Міжособистісні взаємини Івана Франка з визначними сучасниками, інтелектуалами світового рівня.</p> <p>4.Франкова праця «в наймах у сусідів».</p> <p>5.Франкові взаємини із жіноцтвом у контексті тогочасних європейських емансипаційних рухів.</p> <p>6.«Смеркальний» період у житті Івана Франка.</p>	<p>Проблемна лекція</p> <p>Семінарське заняття</p>	<p>2, 14, , 22, 23, 24, 27, 31, 33, 34</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Навчання Франка в університеті.</p> <p>Знайомство з Огоновським, Драгомановим, Павликом, Терлецьким. Праця в журналі «Друг». Політичні погляди І. Франка. Чотири арешти Франка. Франкова участь у виборах до австрійського парламенту. Франко і Огоновський, Драгоманов, Грушевський, Павлики, Терлецький, Леся Українка, Стефаник, Ягич, Герцель, та інші видатні сучасники. Франкова праця в редакції «Кур'єра Львівського». Франко і Ольга Хоружинська. Тема кохання в житті і творчості Івана Франка. Внесок Франка в емансипаційний рух в</p>	<p>10</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

			Галичині. Містика «сакрального» періоду в житті Івана Франка.		
			4 год – лекції; 4 год – семінарські		
<p>Модуль 2.</p> <p><i>Внесок Івана Франка у розвиток українського та світового літературних процесів.</i></p> <p>Тема 1.</p> <p>Проблема світоглядно-філософського підґрунтя творчого методу Івана Франка.</p> <p>План.</p> <p>1.Проблеми методології, методики та методу вивчення творчості Івана Франка.</p> <p>2.Вплив філософії ідеалізму на формування естетичної свідомості Івана Франка.</p> <p>3.Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя літературної творчості І. Франка.</p> <p>4.Іван Франко та інтелектуальні здобутки «філософії життя».</p> <p>5. Ідеологеми «націоналізм» та</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарські заняття</p>	<p>1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 18, 29, 33</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Методологія вивчення актуальних проблем сучасного франкознавства. Детермінанти синтезійної здатності творчого методу Івана Франка і проблеми методології, франкознавчих досліджень. Ідеалізм, позитивізм, «філософія життя» як складники світоглядно-філософського підґрунтя літературної творчості Івана Франка. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм», «Схід» і «Захід» у системі історіософських цінностей та геополітичних</p>	10	Згідно з розкладом

<p>«інтернаціоналізм» у системі історіософських цінностей Івана Франка.</p> <p>6. Росія та Європа в системі геополітичних орієнтирів Івана Франка.</p>			<p>орієнтирів Івана Франка.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>4 год – семінарські</p>		
<p>Тема 2.</p> <p>Між романтизмом і натуралізмом: до проблеми творчого методу Івана Франка.</p> <p>План.</p> <p>1. Елементи романтизму у творчості Івана Франка.</p> <p>2. Франко і світовий натуралізм.</p> <p>3. Еволюція творчого методу Івана Франка від «наукового» до «ідеального» реалізмів.</p> <p>4. Франко як теоретик і практик «реалізму без берегів».</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське заняття</p>	<p>1, 3, 4, 5, 16, 23, 29, 33</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Методика вивчення ідейно-естетичних засад теоретико-літературознавчої та художньої спадщини Івана Франка у школі. Співвідношення понять «тип творчості», «літературний напрям», «літературна течія», «стиль», «творчий метод». Поетика романтизму та її вплив на творчість Івана Франка. Концепція «наукового реалізму» як індивідуально-авторський і національний варіант світової доктрини натуралізму в літературі. Еволюція естетичної свідомості Івана Франка: від «наукового» до «ідеального» реалізмів. Франкова реалізація принципів реалістичного типу творчості на</p>	<p>10</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

			літературному та літературознавчому рівнях. Ідейно-естетична значущість теоретико-літературознавчих праць Івана Франка «Література, її завдання і найважливіші ціхи», «Із секретів поетичної творчості», «Старе й нове в сучасній українській літературі».		
			2 год – лекція; 4 год – семінарські		
Тема 3. Франко і модернізм. План. 1. Діалектика традиції та новаторства у творчості Івана Франка. 2. Франко і символізм. 3. Імпресіонізм у творчості Івана Франка. 4. Елементи експресіонізму у творчості Івана Франка. 5. Сюрреалістичні та футуристичні вкраплення у творчості Івана Франка. 6. Франко як майстер «майстерверків».	Лекція-діалог (лекція з включенням бесіди) Семінарські заняття	1, 3, 4, 5, 11, 16, 23, 26, 29, 33	Вивчити: Франкове бачення «старого й нового» в тогочасній українській і світовій літературі. Особливості творчого методу Івана Франка (між доктриною і літературною практикою). Поетика символізму у творчості Івана Франка. Імпресіонізм у творчості Івана Франка. Елементи експресіонізму у творчості Івана Франка. Сюрреалістичні та футуристичні вкраплення у творчості Івана Франка (на прикладі творів «Син Остапа», «Неначе сон», «Поки рушить поїзд»). Вивчення у школі значущості внеску Івана Франка як	10	Згідно з розкладом

			новатора й експериментатора у галузі літературної творчості. 2 год – лекція; 4 год – семінарські		
--	--	--	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид підсумкового контролю – залік. Максимальна оцінка за курс – 100 балів. Максимальна оцінка за поточні заняття – 50 балів (максимальна оцінка за семінарські заняття – 40 балів, за контрольну роботу – 5 балів, за самостійну роботу – 5 балів). Допуск до заліку – 27 балів за поточні заняття. Залік вважається складеним за умови набору на ньому не менше 23 балів. Максимальна оцінка за екзамен – 50 балів.</p> <p>При засвоєнні кожної теми курсу (модуля) за поточну навчальну діяльність аспіранта виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне семінарське заняття. Мінімально позитивною оцінкою вважаються 3 бали за семінарське заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне семінарське заняття на кількість семінарських занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи аспіранта (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи (максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p>
Вимоги до письмової роботи	Аспіранти повинні виконати контрольну роботу, що складається з двох питань із планів лекційних і семінарських занять на повторення вивченого матеріалу.
Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне семінарське заняття – 5 балів. Наприкінці курсу додаємо отримані на кожному занятті оцінки і отримуємо відповідну суму балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати аспірантові при вивченні курсу для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до заліку), вираховується шляхом множення мінімально позитивного бала за семінарське заняття на

кількість семінарських занять (включно з контрольною роботою і перевіркою самостійної роботи) і становить 27 балів.

8. Політика курсу

- Взаємодія всіх учасників під час вивчення курсу ґрунтується на принципах гуманізму, толерантності, плюралізму думок, взаємоповаги та самоповаги.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Взаємодія у групі передбачає гендерно чутливу атмосферу, а саме – є неприпустимою дискримінація за ознакою статі, прояви сексизму, гендерної нерівності.
- Курс передбачає роботу у команді та індивідуальну роботу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона надають виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності: неприпустимим є плагіат та інші форми нечесної роботи.
- Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.

9. Рекомендована література

Базова

1. Бондар Л. Три любовні історії Івана Франка. – Дрогобич: – Коло, 2007. – 88 с.
2. Бук С. Н. Велика проза Івана Франка: електронний корпус, частотні словники та інші міждисциплінарні контексти: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 424 с.
3. Голод Р. Діалектика кількості та якості в аксіології сучасного франкознавства// Етнос і культура: Збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки. Івано-Франківськ, 2019-2020. №16-17. С.33-40.
4. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005. – 284 с.
5. Голод Р. Ідеалізм як складник естетичної свідомості Івана Франка// Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. 42 – 43. – 2014. – 2015. – С.80 – 85.
6. Голод Р. Методологія франкознавчих досліджень та творчий метод Івана Франка// Українська мова і література в школі. – Київ, 2005. – № 7. – С. 44 – 46.
7. Голод Р. Позитивізм як світоглядно-філософське підґрунтя творчого методу Івана Франка// Іван Франко: дух, наука, думка, воля: Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2008. – Т.1. – 1160 с. – С. 274 – 285.
8. Голод Р. Росія чи Європа? (До проблеми культурологічного вибору Івана Франка)// Укр. літературознавство. – Львів, 2016. – Вип. 80. – С. 10-28.
9. Голод Р. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі онтологічних орієнтирів Івана Франка // Іван Франко: «Я єсть пролог...»: матеріали Міжнародного наукового конгресу до 160-річчя від дня народження Івана Франка. – Львів, 2019. – С. 29 – 41.
10. Горак Р., Гнатів Я. Іван Франко. Гімназія. Книга третя. – Львів: Місіонер, 2002. – 360с.

11. Горак Р., Гнатів Я. Іван Франко. Університет. Книга четверта. – Львів: Місіонер, 2004. – 472 с.
12. Горбач Н. Філософські переконання Івана Франка. – Львів, 2006. – 111 с.
13. Дзюба І. Метод – це насамперед розуміння// Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Випуск 12: Ювілейний збірник на пошану члена-кореспондента НАН України Миколи Ільницького/ НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2004. – 768 с. – С. 170-177.
14. Зимомря М. З Франковим іменем розмаїття культур / М. Зимомря // Франковий край. – 2020. – 25 верес. (№ 26). – С. 3.
15. Куца О. Михайло Драгоманов і розвиток української літератури у другій половині ХІХ століття. – Тернопіль, 1995. – 224 с.
16. Легкий М. Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці : монографія / науковий редактор Євген Нахлік ; ДУ «Інститут Івана Франка НАН України»; Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2021. 608 с.
17. Легкий М. Роман Івана Франка «Петрії і Добошуки»: до генези сюжету // Укр. літературознавство. Львів: ЛНУ, 2019. Вип. 84. С. 3–11.
18. Пахльовська О. Творчість Івана Франка як модель культурно-національної стратегії// Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: матеріали міжнародної конференції, Львів, 25–27.09.1996. – Львів: Світ, 1998.
19. Тихолоз Б. Франкова концепція «стереометричного» прочитання літературного твору// Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 55. С. 21–29.
20. Франко І. Збір. тв.: У 50 тт. – К.: Наукова думка, 1978 – 1986.
21. Ярема Я. Хронологія життя і творчості Івана Франка / Упорядк. та передмова С. Яреми; післямова С. Андрусів; наук. ред. Л. Бондар. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 240 с.

Додаткова

1. Білоус П. Вступ до літературознавства: навч. посіб. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 336 с.
2. Гнатюк М. Франкова теорія міждисциплінарного аналізу мистецьких творів// Вісник Львів. ун-ту.– 2008. – (Серія філологічна ; вип. 44 ; ч. 1).
3. Голод Р. Діалектика «національного» та «інтернаціонального» в системі історіософських поглядів Івана Франка / Р. Голод // «Дух, що тіло рве до бою...» Матеріали наукової теоретичної конференції (з нагоди відзначення 160-річчя від дня народження Івана Франка – Івано-Франківськ, 2017. – С. 5 – 15.
4. Голод Р. Творчість Івана Франка як дзеркало літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ століття// Дивослово. – Київ, 2005. – № 12. – С. 84 – 87.
5. Денисюк І. Франкова концепція національної літератури // Денисюк І. Невичерпність атома. – Львів, 2001. – С. 173 -177.
6. Карась Г. Вокальна франкіана у сучасних звукозаписах Канади / Г. Карась // Українознавчі студії. - 2016/2017. - №17/18. - С. 98-106.
7. Луцишин О. Категорія “літературний розвиток” у науковому трактуванні Івана Франка. – Львів, 1998. – 140 с.
8. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1985.

9. Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim \ Pod redakcją Barbary Myrdzik, Lublin, 2000, 239 s.
10. Огоновський О. История литературы русской. – Львів, 1893. – Ч. III.
11. Перехресні стежки: повість. Серія «Класна література» / Іван Франко. – К., 2020. – 350 с.
12. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: теоретичні та методологічні основи. – Київ: Наукова думка, 1991.
13. Стереометрія тексту: Студії над поетичними творами Івана Франка / М. М. Барабаш, В. В. Неборак, Б. С. Тихолоз, Н. Б. Тихолоз; Упорядник та науковий редактор Б.Тихолоз. – Львів, 2010. – 288 с.
14. Франко Іван. Лис Микита [Текст] : 3 іл. С. Караффи-Корбут; Післям. Н. Тихолоз / Іван Франко. — Львів : Каменяр, 2020. - 21 1 с.

Інформаційні ресурси (сайти)

22. <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>
23. <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
24. <http://www.ukrcenter.com>
25. <http://uk.wikisource.org/>
26. <http://chtyvo.org.ua/>
27. <http://poetry.uazone.net/>
28. <http://nauka.profi.net.ua>
29. http://www.men.gov.pl/oswiata/podstawa_programowa/podstawa_programowa.php
30. http://prima.lnu.edu.ua/faculty/Philol/www/vydannia/Ivan_Franko_zbirnyk_2010_t01/29Roman_Holod.pdf
31. <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/5.15.15.pdf>
32. <http://194.44.152.155/elib/local/sk764600.pdf>
33. http://okt.kmf.uz.ua/utc/oktat-utc/Vstup_do_literaturoznavstva/vstup_%D0%B4%D0%BE_%D0%BB-%D0%B2%D0%B0_%D0%9C%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
34. http://eprints.zu.edu.ua/22600/1/Vstup_do_literaturoznavstva%20%281%29.pdf
35. <https://institutes.lnu.edu.ua/franko/lvivska-frankoznavcha-shkola/frankoznavstvo-zdobutky-vtraty-perspektyvy/>
36. http://life.pravda.com.ua/society/2016/12/20/2_21754/#comments
37. <http://www.istpravda.com.ua/columns/2017/01/14/149456/>
38. http://chtyvo.org.ua/authors/Holod_Roman/Ivan_Franko_ta_literaturni_napriamy_kintsia_KhKh_pochatku_KhKh_st/

Викладач _____ Р. Б. Голод